

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๖/๒๕๕๖

วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ส่งคำโต้แย้งของจำเลย นายพาทเพียร วิจารณ์วิริยะพันธุ์ นายรอบรู้ วิริยะพันธุ์ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

ข้อเท็จจริง

ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้องนายพาทเพียร วิจารณ์วิริยะพันธุ์ ที่ ๑ นายรอบรู้ วิจารณ์วิริยะพันธุ์ ที่ ๒ เป็นจำเลย ต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ในคดีแพ่ง หมายเลขแดงที่ กค. ๕๕/๒๕๕๖ ในข้อหาผิดสัญญาค้ำประกันหนี้ที่ตราตั้งไว้ จำนวนทุนทรัพย์ ๒,๖๔๒,๒๐๓,๕๐๐.๕๔ บาท สรุปเป็นใจความได้ว่า จำเลยทั้งสองได้ทำสัญญาค้ำประกัน การที่บริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ได้ทำสัญญาตราตั้งไว้กับโจทก์ ระหว่างเดือนสิงหาคม ๒๕๓๕ ถึงเดือนตุลาคม ๒๕๓๕ โดยบริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ได้สั่งซื้อรถยนต์และอะไหล่รถยนต์ ยี่ห้อเบนซ์ จากบริษัท เมอร์ซิเดสเบนซ์ ในประเทศเยอรมันนี และบริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ได้ชำระราคารถยนต์และอะไหล่รถยนต์ที่สั่งซื้อ โดยวิธีกู้ยืมเงินจากธนาคารดอยท์ แบงก์ สาขา กรุงเทพฯ เมื่อถึงกำหนดรับสินค้า ธนาคารดอยท์ แบงก์ สาขากรุงเทพฯ ได้แจ้งให้บริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ไปรับเอกสารเพื่อออกสินค้าและชำระเงิน แต่ปรากฏว่า บริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ไม่สามารถชำระเงินกู้ให้ธนาคารดอยท์ แบงก์ สาขากรุงเทพฯ ได้ จึงขอกู้เงินเพื่อ ชำระหนี้จากธนาคารโจทก์ โดยทำสัญญาตราตั้งไว้จำนวน ๕ ครั้ง พร้อมออกตั๋วสัญญาใช้เงิน มอบให้ไว้แก่โจทก์ โดยจำเลยทั้งสองได้ทำสัญญาค้ำประกันการชำระหนี้ของบริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด เมื่อตั๋วสัญญาใช้เงินทั้ง ๕ ฉบับ ถึงกำหนดชำระ ปรากฏว่า บริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ไม่สามารถชำระหนี้ให้แก่โจทก์ โจทก์ได้มอบอำนาจให้ทนายความมีหนังสือแจ้งให้บริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด และจำเลยทั้งสองชำระหนี้ แต่บริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด และจำเลย

จำเลยทั้งสองยื่นคำให้การปฏิเสธคำฟ้องของโจทก์ และยื่นคำร้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ได้แย้งว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑) มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง พิจารณาแล้ว เห็นว่า คำโต้แย้งของจำเลยทั้งสอง เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง จึงส่งคำโต้แย้งดังกล่าวมาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ข้อวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยมีว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

ในการพิจารณาวินิจฉัยประเด็นข้างต้น มีประเด็นต้องวินิจฉัยก่อนว่า กรณีตามคำร้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า คำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้โดยคดีทั้งปวง แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว”

ในการพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีตามคำร้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่นั้น จะต้องพิจารณาว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ซึ่งผู้ร้องโต้แย้งว่า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ นั้น เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คดี หรือไม่

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับ มาตรา ๕๐/๑๓ และมาตรา ๕๐/๑๔ นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณาจนถึงวันครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผน หรือวันที่ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนหรือวันที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอ หรือจำหน่ายคดีหรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการหรือพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดตามความในหมวดนี้

(๑) ห้ามมิให้ฟ้องหรือร้องขอให้ศาลพิพากษาหรือสั่งให้เลิกนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ ถ้ามีการฟ้องหรือร้องขอคดีดังกล่าวไว้ก่อนแล้ว ให้ศาลงดการพิจารณาคดีนั้นไว้

.....๑๓๑.....

(๔) ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้หรือเสนอข้อพิพาทที่ลูกหนี้ อาจต้องรับผิดชอบหรือได้รับความเสียหายให้อนุญาตตุลาการชี้ขาด ถ้ามูลแห่งหนี้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย ในกรณีที่มีการฟ้องคดีหรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการชี้ขาดไว้ก่อนแล้ว ให้งดการพิจารณาไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น”

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับแก่คดีที่มีการฟ้องลูกหนี้ชั้นต้น จึงไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางจะใช้บังคับแก่คดีนี้ เพราะคดีนี้เป็นคดีที่โจทก์ไม่ได้ฟ้องลูกหนี้ชั้นต้น คือ บริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด คงฟ้องเฉพาะจำเลยทั้งสอง ซึ่งเป็นผู้ค้าประกัน และยังไม่ปรากฏหลักฐานว่า ศาลได้ยกมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขึ้นมาใช้บังคับ กรณีจึงแตกต่างไปจากคดีตามคำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยไปแล้ว คือตามคำวินิจฉัยที่ ๓๔/๒๕๔๖ และ ๓๕/๒๕๔๖ ซึ่งเป็นคดีที่โจทก์ฟ้องลูกหนี้ชั้นต้นและผู้ค้าประกัน และในระหว่างการพิจารณาคดี ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ชั้นต้นและผู้ค้าประกันร่วม ศาลที่พิจารณาคดีนั้น จึงได้ยกมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขึ้นมาใช้บังคับแก่คดี และให้จำหน่ายคดีเฉพาะลูกหนี้ชั้นต้นและผู้ค้าประกันร่วมที่มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

ด้วยเหตุผลข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี จึงไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่มีอำนาจรับไว้พิจารณาวินิจฉัย ให้ยกคำร้อง

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ